

[Hanne Reintoft.]

fordi forandring vil kræve opgivelse af visse privilegier. Alligevel bliver det nok nødvendigt, og det er et lidt større problem end kvotaen i de forskellige råd og nævn.

På visse punkter er universiteternes uafhængighed indskrænket, også meget betydeligt, idet der, som det også har været anført, tilgår universiteterne et ret stort beløb til forskning, dels som gave, dels som forskellige fonds, ofte vedføjet forpligtelse til at bruge pengene til nærmere formålsbestemt forskning. Det må være et absolut krav, at samfundet får indsigt i og opsyn med alle de pengemidler, universiteterne råder over. Det er i høj grad diskutabelt, at universiteterne ved visse pengetildelinger må forpligte sig til at drive forskning for ganske bestemte interessegrupper, det være sig af økonomisk eller anden karakter.

At altid underbetalte forskere vil være lette ofre for endog urimelige betingelser, der vil muliggøre en forskning, som de af økonomiske grunde ikke har kunnet begynde på eller føre videre, det er menneskeligt forståeligt. Men deres situation, som man inddrager studenterne i, idet deltagelse i en sådan forskning ofte er et vilkår, for at de kan tage deres eksamen, er absolut uacceptabel og må løses på en anden måde. Det må være et ufravigeligt krav, at de midler, der som gave eller på anden måde tilstilles landets universiteter og andre læreanstalter, senere fremlægges med et åbent regnskab, der er under kontrol af statsrevisoratet, ligesom folketinget eller et andet folkevalgt organ må have oplysning om karakteren af og målsætningen for den forskning, der drives.

Udførelsen af bestemte forskningsprojekter for interessegrupper, der i hvert tilfælde ikke efter befolkningens egen opfattelse tjener dens behov og fremtidige interesser, er jo via disse fonds og pengetildelinger kendt og også misbrugt ved mange vestlige universiteter; og vore danner næppe nogen undtagelse. Man må også forlange, at universiteternes årsberetning giver fyldige oplysninger om de igangværende forskningsformål. Jeg så forleden dag i en artikel af rektor Mogens Fog, at man i og for sig skjult i årsberetningen kunne se disse ting, men det var svært tilgængeligt.

At lovforslaget ikke tilsigter virkelig at

komme det stive og autoritære ledelsesmønster på universiteterne til livs, ses også klart. Det fremgår af mange bestemmelser, bl. a. af den uhyre magtbeføjelse, der fortsat er tillagt rektorerne, der faktisk stadig i loven legitimeres til at handle på universiteternes vegne, uanset hvilke begrænsninger i deres bemyndigelse de øvrige dele af universiteternes ledelse har skabt. Det ville være rart, om ministeren helt tydeligt ville forklare, hvor meget der ligger i denne bestemmelse om en uindskrænket magtbeføjelse til rektor.

Allerede under udvalgsarbejdet reagerede studenterne, Forbundet af Lærere ved de højere Læreanstalter og Akademikernes Samarbejdsudvalg imod udvalgsflertallets fastholden af, at professorerne også i fremtiden skal have det endelige ansvar for undervisning og forskning inden for deres fagområde. Repræsentanterne for Akademikernes Samarbejdsudvalg mente, at også lektorer skulle være fødte medlemmer af institutrådene, samt at fagrådene skulle bestå af repræsentanter for samtlige under rådet hørende institutter valgt af og blandt de enkelte institutters samlede institutråd. Studenterne og Forbundet af Lærere ved de højere Læreanstalter gik videre, og utilfredsheden med det fremkomne forslag kom da også, så snart det dukkede op, meget stærkt til udtryk, fordi man bl. a. fra studenterside med rette fandt, at man var blevet snydt ved de meget beskedne ændringer, som lovforslaget tilsigter.

Jeg tror, det er meget uklogt at holde igen på den måde, og vi mener, at de studerendes medindflydelse må øges ganske betydeligt. Samtidig vil jeg gerne høre, om ministeren finder det rimeligt, at de til konsistorium valgte studenter udpeges af studenterrådet og ikke af studenterne fra fakulteterne.

Jeg vil også gerne pege på et andet område, hvor demokratisering og samfundsindflydelse er blevet fuldstændig forsømt i dette forslag. Brugere af uddannelsen, her forstået som dem, der har fulden uddannelse og nu anvender den i daglig erkendelse af dens fortrin og fejl, mangler og fordele, har ingen indflydelse på uddannelsens indhold og tilrettelæggelse. Efter vor mening bør de færdiguddannedes faglige organisationer også have lejlighed til at deltage